

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
СМЕТНА ПАЛАТА

**ДОКЛАД ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОСЪЩЕСТВЕНИЯ
ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
ПРЕПОРЪКИТЕ**

от одитен доклад № 0300101818
за извършен одит: „Ефективност на управлението на мрежата НАТУРА 2000 с цел защита
на околната среда и местното население в зоните от мрежата“, за периода от 01.01.2016 г.
до 31.12.2018 г.

Настоящият доклад е приет с Решение № 538 от 07.12.2023 г. на Сметната палата (Протокол № 538)

ВЪВЕДЕНИЕ

На основание чл. 50 от Закона за Сметната палата, в изпълнение на Решение № 461 от 11.12.2019 г. на Сметната палата (Протокол № 45), Решение № 338 от 14.09.2021 г. на Сметната палата (Протокол № 34) и Заповед № ПК-03-01-019 от 11.10.2022 г., издадена от заместник-председател на Сметната палата, е извършен контрол за изпълнение на препоръките по окончателен одитен доклад № 0300101818 за извършен одит: „Ефективност на управлението на мрежата НАТУРА 2000 с цел защита на околната среда и местното население в зоните от мрежата“, за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2018 г., чрез повторна проверка.

На основание чл. 49, ал. 1 от Закона за Сметната палата на министърът на околната среда и водите и министърът на земеделието и храните¹ е изпратен окончателния одитен доклад с общо 11 препоръки и 6 подпрепоръки, от които 9 препоръки и 6 подпрепоръки дадени на министъра на околната среда и водите и 2 препоръки, дадени на министъра на земеделието и храните.

В изпълнение на чл. 50, ал. 2 от Закона за Сметната палата, с писмо с вх. № 04-10-30/31.12.2020 г., министърът на околната среда и водите уведомява председателя на Сметната палата за предприетите действия за изпълнение на дадените препоръки, като не представя документални доказателства. Не е получена информация за предприетите действия за изпълнение на дадените препоръки от министъра на земеделието и храните, което е неизпълнение на законовото изискване на чл. 50, ал. 2 от Закона за Сметната палата.

Със Заповед № ПК-03-01-013/ 28.07.2021 г. издадена от заместник-председателя на Сметната палата е възложено на одитен екип да извърши контрол за изпълнение на препоръките по одитен доклад № 0300101818 за извършен одит на „Ефективност на управлението на мрежата НАТУРА 2000 с цел защита на околната среда и местното население в зоните от мрежата“, за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2018 г.

Проверката на изпълнението на препоръките по окончателен одитен доклад № 0300101818 за извършен одит: „Ефективност на управлението на мрежата НАТУРА 2000 с цел защита на околната среда и местното население в зоните от мрежата“, за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2018 г., извършена през месец август 2021 г. показва:

- от дадените на министъра на министъра на околната среда и водите 9 препоръки, 2 от които съдържат общо 6 подпрепоръки: 2 препоръки и 3 подпрепоръки са изпълнени; 4 препоръки и 2 подпрепоръки са в процес на изпълнение и 1 препоръка и 1 подпрепоръка са частично изпълнени;

- от дадените на министъра на земеделието и храните 2 препоръки, 1 препоръка е изпълнена и 1 е в процес на изпълнение.

На основание Решение № 338 от 14.09.2021 г. на Сметната палата, докладът за резултатите от осъществения контрол за изпълнение на препоръките, изпълнен през месец август 2021 г., е изпратен на министъра на околната среда и водите и министъра на земеделието за сведение и предприемане на действия за изпълнение на частично изпълнените препоръки и подпрепоръки, и препоръките и подпрепоръките в процес на изпълнение. С Решението е определено да се извърши повторна проверка на частично изпълнените препоръки и подпрепоръките и препоръките и подпрепоръките в процес на изпълнение след 30.09.2022 г. Министърът на околната среда и водите и министърът на земеделието и храните не са изпратили уведомления до председателя на Сметната палата за предприетите мерки за тяхното изпълнение, което е неизпълнение на законовото изискване на чл. 50, ал. 2 от Закона за Сметната палата.

¹ С Решение за приемане на структура на Министерския съвет на Република България от 09.06.2023 г., обнародвана в Държавен вестник, бр. 50/2023 г., Министерството на земеделието се преобразува в Министерството на земеделието и храните

Настоящият контрол за изпълнението на дадените от Сметната палата препоръки, чрез повторна проверка, има за цел да установи съответствието между дадените препоръки в одитния доклад по чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата, получената информация от одитираните обекти и предприетите мерки за изпълнението на препоръките и подпрепоръките, за които е установено при първата проверка, че са частично изпълнени и в процес на изпълнение.

РЕЗУЛТАТИ

I. При осъществения контрол за изпълнението на препоръките, чрез повторна проверка към министъра на околната среда и водите се установи:

По препоръка 1 *Да се предприемат необходимите действия за завършване на процеса по привеждане на нормативната рамка в съответствие с изискванията на Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕС с цел осигуряване на тяхното изпълнение.*

Препоръката е във връзка с констатацията от част „Констатации и оценки“, раздел I, т. 1 от одитния доклад, че изискванията от Директива 92/43/ЕИО за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (Директивата за местообитанията) и от Директива 2009/147/ЕО относно опазването на дивите птици (Директивата за птиците) не са транспонирани напълно правилно в националното законодателство. Пропуските в хармонизирането на националното законодателство по отношение на член 6, параграф 1 от Директивата за местообитанията водят до стартирането на процедура за нарушение срещу България и при липса на своевременни действия за изпълнение на изискванията създават сериозен риск за санкциониране и бъдещ разход на публичен финансов ресурс, както и непостигане на целите на екологичната политиката на Европейския съюз (ЕС).

В периода месец август – септември 2022 г. от министерство на околната среда и водите (МОСВ) е подготвен нов проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за биологичното разнообразие (ЗИД на ЗБР) в изпълнение на Реформа 1 (C5.R1): Създаване на структура за управление на мрежата НАТУРА 2000, която е включена в Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) с цел привеждане на нормативната рамка в съответствие с изпълнението на Директивата за местообитанията и Директивата за птиците. С него се определят конкретни органи, отговорни за управлението на защитените зони, както и техните правомощия. Въвежда се задължението за разработване на планове за управление на всички защитени зони².

Целите на ЗИД на ЗБР са пряко свързани с въвеждането на законодателно ниво на органи за управление на защитените зони, както и техните правомощия и териториален обхват, и са:

- постигане на по-ефективно изпълнение на задълженията на страната по Директивата за местообитанията, в частност разпоредбите на чл. 6, ал. 1 и 2, което е предпоставка за изпълнение на ангажиментите на България във връзка със стартирала процедура по нарушение 2018/2352 по описа на Европейската комисия (ЕК) срещу страната ни по реда на чл. 258 от Договора за функциониране на Европейския съюз (ЕС);

- въвеждането на законодателно ниво на Национална рамка за приоритетни действия (НРПД) за НАТУРА 2000, чието значение е от изключителна важност за определяне на мерките за поддържане или възстановяване на типове природни местообитания и видове, включително птици, в защитените зони;

² <https://www.parliament.bg/bg/bills/ID/157366>

- въвеждане на понятията за специфични и подробни цели на опазване, както и се определя подхода за тяхното ефективно въвеждане, което е предпоставка за преодоляване на слабостите, идентифицирани в процедурата по нарушение.

На 20.10.2022 г. от служебния министърът на околната среда и водите е внесен за одобрение на заседание на Министерски съвет (МС) новият проект за Закон за изменение и допълнение на Закона за биологичното разнообразие³. На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България проектът на ЗИД на ЗБР е одобрен с Решение № 830 от 26.10.2022 г. на МС и е внесен за приемане в Народното събрание⁴ с писмо с вх. № 48-202-01-17 от 27.10.2022 г.⁵.

Измененията в Закона за биологичното разнообразие ще допринесат за по-ефективното управление на Европейската екологична мрежа НАТУРА 2000 в Република България.

Препоръка 1 е изпълнена.

По препоръка 2. *Да се предприемат действия за изготвяне и внасяне за приемане в Министерския съвет на Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие и Национален план за опазване на биологичното разнообразие, съгласно изискванията на чл. 115, ал. 1, т. 2 и 3 от Закона за биологичното разнообразие.*

Препоръката е направена във връзка с констатацията по част „Констатации и оценки“, раздел I, т. 2 от одитния доклад, че задължението на министъра на околната среда и водите да изготвя Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие и Национален план за опазване на биологичното разнообразие не е изпълнено, което води и до неопределянето на цели за опазване на биоразнообразието за мрежата НАТУРА 2000 в България. С приемането на Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2014-2020 г. се дефинират основните приоритети, мерки и дейностите за изпълнение за изграждане и ефективно управление на мрежата НАТУРА 2000. Независимо, че изискването за прилагането на единен стандарт за стратегическо планиране на дейностите по НАТУРА 2000 е задължително за страните-членки, това изискване все още не е намерило своето нормативно отражение.

Във връзка с изпълнението на препоръката, от МОСВ е сключен договор № Д-30-5/14.01.2020 г.⁶ с ДЗЗД „Биорипорт“, в съответствие с чл. 114 от Закона за обществените поръчки, за разработване на Стратегия за биологичното разнообразие в Република България (Стратегия) и Национален план за опазване и устойчиво ползване на биологичното разнообразие и генетичните ресурси. Общият срок за изпълнение е 364 дни, считано от датата на влизане в сила - 06.02.2020 г. Изпълнението на дейностите по договора е следвало да приключат до 04.02.2021 г.⁷. В изпълнение на Договора са предприети следните действия:

- в изпълнение на задача 1 от договора е изготвен и приет Шести национален доклад 2014 – 2018 към Конвенция за биологичното разнообразие;⁸

- в изпълнение на задача 2 от договора е изготвен и приет от министъра на околната среда и водите проект на Стратегия за биологичното разнообразие в Република България. В периода октомври – ноември 2021 г. са проведени обществено и междуведомствено обсъждане на проекта на Стратегията⁹, като получените бележки и коментари са отразени от изпълнителя. Поради установена в хода на изпълнение на

³ <https://www.gov.bg/bg/prestentor/zasedaniya-na-ms/dneven-red-na-zasedanie-na-ministerskiya-savet-na-20-10-2022-g> - т. 52 от дневния ред

⁴ <https://www.parliament.bg/bg/bills/ID/157366>

⁵ Одитно доказателство № 2.5.

⁶ Одитно доказателство № 2.2.

⁷ Одитно доказателство № 2.2.

⁸ <https://www.cbd.int/doc/nr/nr-06/bg-nr-06-en.pdf>

⁹ <https://www.moew.government.bg/bg/proekt-na-strategiya-za-biologichnoto-raznoolobrazie-na-republika-bulgariya/>

задачата необходимост от отразяването в текста на проекта на Стратегията на важни стратегически документи на ниво ЕС и на международно ниво, в това число Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г., които са публикувани след стартирането на дейностите по Договора, текстът на проекта на Стратегия е актуализиран и допълнен от Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания към Българската академия на науките (ИБЕИ-БАН), в изпълнение на Споразумение № Д-33-12/02.06.2022 г. между ИБЕИ-БАН и МОСВ¹⁰. Актуализираният и допълнен текст на проекта на Стратегията за биологичното разнообразие на Република България е публикуван за обществено обсъждане¹¹, след което внесен в МС.¹²;

- в изпълнение на задача 3 от Договор № Д-30-5/14.01.2020 г. е изготвен проект на „Национален план за опазване и устойчиво ползване на биологичното разнообразие и генетичните ресурси“. Към месец октомври Националният план не е одобрен, поради актуализирането и допълването на текста на Стратегията (по Споразумение № Д-33-12/02.06.2022 г.) и необходимостта актуализираните цели и задачи от Стратегията да бъдат отразени в проекта на Национален план¹³.

След приемането на Стратегията от МС предстои изпълнението на последната задача 4 от Договор № Д-30-5/14.01.2020 г., която се състои в превод на английски език на текста на Стратегията и на плана към нея и издаването им на хартиен носител¹⁴.

Препоръка 2 е в процес на изпълнение.

По препоръка 3. *Да се създаде необходимата организация за своевременна подготовка и издаване на заповеди по чл. 12, ал. 6 от Закона за биологичното разнообразие за обявяване на защитените зони от приетите от Министерския съвет списъци на защитени зони.*

Препоръката е във връзка с констатацията по част „Констатации и оценки“, раздел I, т. 3, подточка 3.2., че в действията на МОСВ за изграждане на мрежата НАТУРА 2000 има значително забавяне при издаване на заповедите за обявяване на защитени зони, и приемане на специфични цели за опазване на зоните, което представлява и неизпълнение на разпоредби на българското и европейското законодателство. Сроковете, определени в Директивата за местообитанията и в ЗБР, за обявяване на защитени зони до шест години от получаване на одобрение от Европейската комисия, както и срокът за издаване на заповедите за обявяване на защитени зони не са спазени, което води до липса на определени режими за опазване на защитените зони от мрежата и до стартирането на наказателни процедури. Към 31 юли 2019 г. за 211 защитени зони от мрежата НАТУРА 2000 от общо 341, няма издадени заповеди от министъра на околната среда и водите за определяне на специални защитени или консервационни зони по директивите. За тези защитени зони, за които не са издадени заповеди за обявяване не може да се извършва контрол по спазване на режимите за ограничения и забрани, тъй като режими не са определени.

От Министерство на околната среда и водите са предприети действия за създаване на необходимата организация в дирекция „Национална служба за защита на природата“ (НСЗП) за подготовка и издаване на заповедите за обявяване на защитените зони за местообитанията по реда на чл. 12, ал. 6 от Закона за биологичното разнообразие. Към месец януари са обнародвани в „Държавен вестник“ заповеди за обявяване на 189 защитени зони за местообитанията. Те са въведени в Публичния регистър за обявените

¹⁰ Одитно доказателство № 1.6.

¹¹ <https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?@lang=bg-BG&Id=7229>

¹² Одитно доказателство № 1 <https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?@lang=bg-BG&Id=7229>

¹³ Одитно доказателство № 1

¹⁴ Одитно доказателство № 1

защитени зони и промените в тях, съгласно Директивата за местообитания¹⁵, след обнародването им в „Държавния вестник“. В Регистъра се съдържа информация, относно дата на издаване на съответната заповед, броят и датата на „Държавен вестник“, в който заповедта е публикувана, както и препратка към досието на защитената зона на страницата на Информационната система за защитените зони от екологична мрежа НАТУРА 2000, където е публикуван пълният текст на съответната заповед.

Предстои издаване на заповедите за обявяване на 41 от защитените зони, предмет на наказателната процедура. За тях е установена необходимост от промени в границите, свързани с констатирани пространствени неточности спрямо предмета им на опазване в резултат на налични към момента на подготовка на заповедите за обявяване на тези защитени зони по-точни пространствени данни, включително по-точни и подробни данни за конкретното разпространение на типовете природни местообитания и регистрираните находища на видове, за които зоните са били предложени, които не са били налични към момента на тяхното първоначално приемане¹⁶.

В съответствие с разпоредбата на чл. 11, ал. 2 от Закона за биологичното разнообразие обявяването на защитените зони по чл. 6, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗБР се извършва от министъра на околната среда и водите в срок до шест години след получаване на одобрение от страна на службите на ЕК на съответния списък на защитени зони от значение за Общността, в който те са включени, в съответствие с предвижданията на Директивата за местообитанията.

Съгласно приетите от службите на ЕК срокове и процедури¹⁷, всички внесени от държавите-членки предложения за промени в списъците на защитените зони за местообитанията до 15-ти декември на дадена календарна година се разглеждат от службите на ЕК в рамките на следващата календарна година, като в случай че няма възражения по тях, се приемат с решение на Комисията в края на годината, следваща годината на внасяне (т.е. предложенията внесени в ЕК до 15 декември 2021 г. могат да бъдат приети с решение най-рано в края на 2022 г.). Предвидено е предложените от страната промени в списъците на защитените зони от значение за Общността по отношение на тези 44 защитени зони да бъдат гласувани на заседание на Комитета, създаден по чл. 20 от Директивата за местообитанията, насрочено за 29.11.2022 г. В тази връзка следва да се има предвид, че решенията за изпълнение на Комисията за приемане на съответните актуализирани списъци на териториите от значение за Общността, с които се приемат предложените коригирани граници на тези защитени зони все още не са приети. Във връзка с това за обявяването на тези зони е необходимо официалното одобрение на промените от ЕК¹⁸.

Препоръка 3 е в процес на изпълнение.

По препоръка 4. *Да се предприемат действия за възлагане и разработване на планове за управление на защитените зони от НАТУРА 2000, в които да се определят специфични за защитените зони природозащитни цели и необходимите мерки за опазване на местообитанията и видовете за всички защитени зони от мрежата НАТУРА 2000, както и да се осигури тяхното изпълнение.*

Препоръката е във връзка с констатацията по част „Констатации и оценки“, раздел II, т. 2 от одитния доклад, че ЗБР не е императивен по отношение на необходимостта в защитените зони да се разработват планове за управление, в които се предвиждат мерки за

¹⁵ <https://www.moew.government.bg/bg/publicchen-registir-za-obyavenite-zastiteni-zoni-i-promenite-v-tyah-suglasno-direktiva-92-43-eio-za-opazvane-na-prirodnite-mestoobitaniya-i-na-divata-flora-i-fauna/>

¹⁶ Одитно доказателство № 1

¹⁷ <https://cdr.eionet.europa.eu/help/natura2000>

¹⁸ Одитно доказателство № 1

опазване, но въвежда задължение за разработването на планове за действие за растителни и животински видове. С предимство се разработват планове за действие за приоритетни видове от приложение № 2 от Закона за биологичното разнообразие, в което са посочени видовете животни, растения и птици, опазвани по Директивата за местообитанията и Директивата за птиците. Плановете за управление на защитени зони се разработват и утвърждават при условия и по ред, определени с наредба, приета от МС. С постановление № 349 на МС от 30.12.2008 г. е приета Наредба за условията и реда за разработване и утвърждаване на планове за управление на защитени зони. Контролът по спазването на изискванията за опазване на биологичното разнообразие, вкл. прилагането на плановете за управление на земи, горски територии и водни площи, включени в Националната екологична мрежа, е възложен на директорите на регионалните инспекции по околната среда и водите. Разработени и утвърдени планове за управление има за 7 защитени зони по Директивата за птиците и 11 плана за действие за птици, като видове, опазвани от мрежата НАТУРА 2000. След месец февруари 2017 г. няма утвърдени планове за управление на останалите 334 защитени зони. С липсата на активно управление в защитените зони от мрежата НАТУРА 2000, за които не са разработени и не се прилагат планове за управление, с изключение на тези зони, които се припокриват с територии управлявани по Закона за защитените територии и Закона за водите, не се осигурява определянето на необходимите консервационни мерки, които да отговорят на екологичните изисквания на типовете естествени местообитания и видовете, срещащи се в тези райони, както и на подходящи мерки за предотвратяване на влошаването на състоянието на местообитанията и обезпокояването на видовете, което е задължително изискване по Директивата за местообитанията.

На 20.10.2022 г. от служебния министърът на околната среда и водите е внесен на заседание на Министерски съвет проект за ЗИД за ЗБР¹⁹ в изпълнение на Реформа 1 (C5.R1): Създаване на структура за управление на мрежата НАТУРА 2000 към Националния план за възстановяване и устойчивост. С него се определят конкретни органи, отговорни за управлението на защитените зони, както и техните правомощия. Въвежда се задължението за разработване на планове за управление на всички защитени зони. На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България Проектът на ЗИД на ЗБР е одобрен Решение № 830 от 26.10.2022 г. на Министерски съвет и е внесен за приемане в Народното събрание с писмо с вх. № 48-202-01-17 от 27.10.2022 г.²⁰.

След приемането на измененията в Закона за биологичното разнообразие се предвижда изготвяне и внасяне на проект на наредбата по чл. 28, ал. 1 в срок до 6 месеца от влизането в сила на този закон, разработване и утвърждаване на методическо ръководство за разработване на планове за управление по чл. 27 в срок до 1 година от влизането в сила на този закон²¹.

Разработването на плановете за управление на защитените зони по НАТУРА 2000 ще се финансира от одобрената²² от ЕК на 07.10.2022 г. Програма „Околна среда 2021-2027 г., с бюджет 3 565 881 509 лв.

Препоръка 4. е в процес на изпълнение.

По препоръка 5. *Планирането и отчитането на разходите за мрежата НАТУРА 2000 да се включат в политиките и програмите на Министерство на околната среда и водите, като се обвържат разходите със заложените приоритетни мерки от*

¹⁹ <https://www.gov.bg/bg/prestentat/zasedaniya-na-ms/dneven-red-na-zasedanie-na-ministerskiya-savet-na-20-10-2022-g> - т. 52 от дневния ред

²⁰ Одитно доказателство № 2.5.

²¹ Одитно доказателство № 1

²² https://bulgaria.representation.ec.europa.eu/novini-i-sbitiya/novini-0/evropeyskata-komisiya-odobri-programa-okolna-sreda-2021-2027-g-2022-10-07_bg

Националната приоритетна рамка за действие по НАТУРА 2000, с източник на финансиране от държавния бюджет, както и да се осигури проследимост и прозрачност на извършените разходи за управлението на мрежата НАТУРА 2000.

Препоръката е направена, във връзка с констатацията по част „Констатации и оценки“, раздел II, т. 3 от одитния доклад, че в бюджетните програми на МОСВ липсват самостоятелни цели и целеви стойности на показатели за изпълнение, свързани с управлението на мрежата НАТУРА 2000 и не съдържат информация за необходимите и разходваните средства за управлението на мрежата, което създава риск за своевременното и целенасочено финансово обезпечаване на навременното, адекватно и ресурсно-ефективно изпълнение на приоритетите, мерките и дейностите, заложи в НПРД.

В Приложение № 3 към утвърдената от ЕК и министъра на околната среда и водите НПРД 2021–2027 г. за НАТУРА 2000²³ са определени прогнозните разходи на годишна основа, както и възможните източници на финансиране от ЕС по мерки.

Програмният бюджет на МОСВ се изготвя съгласно Указанията на министъра на финансите за формата, съдържанието и сроковете за съставяне и представяне на подробен отчет към полугодията и за годината за изпълнението на програмните бюджети за 2021 г. от първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет²⁴ (Указанията). Разходите за управление на мрежата НАТУРА 2000, които са за сметка на бюджета на МОСВ представляват ведомствени разходи и в тази връзка се отчитат в т.1 на *Приложение № 7 Отчет за разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и административни разходи* към Указанията. Извършените разходи с източник оперативни програми се отчитат в т. III от Приложение № 7 по източници на финансиране общо за бюджетната програма. С цел проследяване на разходите за управление на разходите за управление на НАТУРА 2000 по отделни източници на финансиране от Дирекция „Финансово управление“²⁵ в МОСВ е разработена План-сметка за аналитично отчитане на разходите, като отчета се прилага на консолидирано ниво за системата на Министерство на околната среда и водите за 2021 г.²⁶

Препоръка 5 е изпълнена.

По препоръка 6. *Да се предприемат действия за организиране на надежден и ефективен процес на събиране, обобщаване, анализ и докладване на първични и агрегирани данни за:*

6.3. Целия набор от индикатори за изпълнението на Националната рамка за приоритетни действия по НАТУРА 2000 - на програмно и проектно ниво.

6.4. Изграждане на „Системата за мониторинг, контрол, допълване и актуализация на Националната рамка за приоритетни действия за 2014-2020“ и осигуряване на ефективно функциониране.

Препоръката е във връзка с констатациите по част „Констатации и оценки“, раздел III, т. 1, подточка 1.1. от одитния доклад, че е създаден подходящ механизъм, чрез който да се осъществява мониторинг на природните местообитания, видовете и птиците, предмет на опазване чрез защитените зони НАТУРА 2000, но се наблюдават пропуски в методиката и схемите за мониторинг като неопределяне на местата и методиките за провеждане на мониторинг и в неразработване на схеми за мониторинг. За отстраняване на тези пропуски са предприети действия чрез изпълнението на проект по ОПОС 2014-2020, но остава непредвидена възможността за получаване на обобщена информация

²³ <https://www.moew.government.bg/bg/evropejskata-komisiya-odobri-nacionalnata-ramka-za-prioritetni-dejstviya-za-natura-2000-za-perioda-2021-2027-g-na-bulgariya/>, <http://natura2000.moew.government.bg/Home/Documents>

²⁴ <https://www.minfin.bg/bg/241>

²⁵ <https://www.moew.government.bg/bg/ustrojstven-pravilnik-na-ministerstvo-na-okolnata-sreda-i-vodite/>

²⁶ Одитно доказателство № 1.2.

относно обектите в рамките на НАТУРА 2000, за които е извършван мониторинг на територията на защитените зони и на зоните за защита на водите.

Препоръката включва 2 подпрепоръки, степента на изпълнение на които е обект на отделна оценка.

Във връзка с изпълнението на подпрепоръка 6.3. от МОСВ е създадена организация за събиране, обобщаване, анализ и докладване на първични и агрегирани данни за целия набор от индикатори за изпълнението на НРПД 2014 - 2020 г., като:

- през 2021 г. продължава процесът по събиране на информация от Управляващите органи на програмите²⁷, включени като финансиращи мерки от Националната рамка за приоритетни действия по НАТУРА 2000. На база на получената информация е извършен анализ и обобщаване на данните за изпълнение на индикаторите на НРПД за 2021 г. В края на 2021 г. са обобщени, анализирани и включени в годишния доклад за напредъка в изпълнението на НРПД 2014-2020 г. всички разплатени от програмите мерки и интервенции със съпътстващите ги резултати. Информацията е допълнена с данни достъпни чрез системата ИСУН 2020, както и данни за разходвани средства от националния бюджет за изпълнение на мерки от НРПД, финансирани чрез Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС). Годишният доклад е одобрен от министъра на околната среда и водите и е публикуван на официалната интернет страница на МОСВ²⁸.

С цел осигуряване на приемственост в работата по организиране на процеса на събиране, обобщаване, анализ и докладване на първични и агрегирани данни за целия набор от индикатори за изпълнението на НРПД по НАТУРА 2000 са предприети действия за разработване и одобрение на Система за мониторинг, докладване и актуализация на НРПД 2021-2027 г.²⁹. Същата е част от пакета с документи към Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 за периода 2021-2027 г. Документите са одобрени от службите на ЕК с писмо ref. Ares (2022) 609803-26/01/2022³⁰ и със Заповед № РД-590 от 05.07.2022 г. от министъра на околната среда и водите³¹.

Стратегическият документ е публикуван на официалната интернет страница на Информационната система за НАТУРА 2000³².

Документът е насочен да допринесе за изпълнение на ключови ангажименти на Република България очертани със Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие до 2030 г., а именно да гарантира, че до 2030 г. няма да има допълнително влошаване на състоянието на местообитания и видове, част от двете природозащитни директиви и че 30 на сто от местообитанията и видовете в неблагоприятно състояние ще показват положителна тенденция или подобрене поне по един параметър до 2030 г. Мерките включени в НРПД 2021-2027 г. са насочени към подобряване на природозащитния статус на видовете и местообитанията на биогеографско ниво, чрез изпълнение на преки консервационни мерки в защитени зони от мрежата НАТУРА 2000. При определянето на обхвата на мерките е извършен детайлен анализ, както на природозащитното състояние на видове и природни местообитания, в т.ч. птици на биогеографско/национално ниво, така и на състоянието на тези целеви обекти в защитените зони от мрежата НАТУРА 2000. Включени са 74 административни и консервационни мерки за запазване и/или възстановяване на благоприятен природозащитен статус на естествените местообитания и видовете от интерес за Република България и ЕС, като същевременно се вземат под внимание икономическите, социалните и културните изисквания, както и регионалните и

²⁷ Одитно доказателство № 4

²⁸ <https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App/Home/Documents>

²⁹ Одитно доказателство № 1.5.

³⁰ Одитно доказателство № 1.1.

³¹ Одитно доказателство № 1.8.

³² <https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App/Home/Documents>

местните особености. Финансирането на мерките се осигурява от Европейския фонд за регионално развитие/Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, Европейския фонд за гарантиране на земеделието, Европейския фонд за морско дело и рибарство, Механизма за възстановяване и устойчивост и националния бюджет.

Министерство на околната среда и водите прилага единен подход към програмите, за да се осигури изпълнение на индикаторите от НРПД 2021-2027 г., съгласно екологичното законодателство в процеса на разглеждане на влиянието на програмите, финансиращи НРПД, върху околната среда, в частност върху защитените зони от НАТУРА 2000, а именно в крайния акт на компетентния орган се включват за изпълнение и проследяване индикаторите на НРПД 2021-2027 г.³³.

Подпрепоръка 6.3. е изпълнена.

Във връзка с изпълнението на подпрепоръка 6.4. през 2020 г. е изградена и одобрена³⁴ от министъра на околната среда и водите „Системата за мониторинг, контрол, допълване и актуализация на Националната приоритетна рамка за действие за 2014-2020³⁵“. На 31.01.2022 г. от министъра на околната среда и водите е одобрен Доклад за отчитане на напредъка по изпълнение на НРПД на НАТУРА 2000 за периода 2014–2020 г. При изготвянето на Доклада е приложена Системата за мониторинг, контрол, допълване и актуализация на Националната приоритетна рамка за действие за 2014–2020 г.³⁶.

Подпрепоръка 6.4. е изпълнена.

Препоръка 6 е изпълнена.

Препоръка 9. *Да се създаде необходимата организация и контрол върху изпълнението на:*

9.2. Периодично/текущо отчитане и докладване на постигнатия напредък за изпълнение на НРПД и да се осигури публичност на отчитаната/докладваната информация.

Препоръката и подпрепоръките са във връзка с констатацията по част „Констатации и оценки“, раздел IV, т. 1 от одитния доклад, че не се докладват данни за състоянието на защитените зони от НАТУРА 2000 от отговорните органи, поради липсата на създадена организация за отчитане. За отчитане състоянието на биологичното разнообразие не е създадена необходимата организация и ред, което създава риск за своевременното откриване на неблагоприятни тенденции и влияния върху състоянието на защитените зони от мрежата, както и за предприемането на необходимите действия за опазване на биологичното разнообразие в защитените зони. Измерването и определянето на постигнатия напредък в изпълнението на НРПД е невъзможно, поради неизградена Система за мониторинг, контрол, допълване и актуализация на НРПД за 2014-2020. Липсата на периодично/текущо отчитане и докладване на степента на постигане на приоритетите от НРПД, поражда риск за ефективното управление и реализирането на целите на мрежата НАТУРА 2000.

От Министерство на околната среда и водите е създадена организация за ежегодно предоставяне на информация за напредъка на изпълнението на НРПД от Изпълнителната агенция по околна среда³⁷ (ИАОС), с цел изготвянето на Националния доклад за

³³ Одитно доказателство № 1.7.

³⁴ Одитно доказателство № 1.8.

³⁵ Одитно доказателство № 2

³⁶ Одитно доказателство № 1

³⁷ Одитно доказателство № 3

състоянието и опазването на околната среда в Република България. Докладът се публикува на официалната интернет страница на ИАОС³⁸.

През 2021 г. подадената информация включва обобщени данни³⁹ за напредъка в изпълнението на НРПД и за постигане на заложените приоритети за НАТУРА 2000, както следва:

Приоритет 1: Управленско планиране на защитените зони от мрежата НАТУРА 2000 – включва 20 мерки на обща стойност - 80 900 000,00 евро; Степента на физическо и техническо изпълнение на мерките в приоритета е 52 на сто. В процес на изпълнение са 11 мерки, а мярка „М 25 – Развитие на управленски подход за 33 от НАТУРА 2000” е приключена.

Приоритет 2: Устойчиво управление на защитените зони от мрежата НАТУРА 2000 – включва 16 мерки на обща стойност - 386 302 400,00 евро; Степента на физическо и техническо изпълнение на мерките в приоритета е 88 на сто. В процес на изпълнение са 14 мерки.

Приоритет 3: Устойчиво използване на екосистемните услуги за оптимални обществени ползи, както и други фактори за социално-икономическото развитие на регионите – включва 32 мерки на обща стойност 1 000 661 400,00 евро; Степента на физическо и техническо изпълнение на мерките в приоритета е 59 на сто. В процес на изпълнение са 19 мерки.

Приоритет 4: Изграждане, развитие и поддържане на споделена визия за екологичната мрежа НАТУРА 2000 в Република България – включва 24 мерки на обща стойност 31 268 849,00 евро; Степента на физическо и техническо изпълнение на мерките в приоритета е 33 на сто. В процес на изпълнение са 8 мерки.

Приоритет 5: Техническа помощ – включва 15 мерки на обща стойност 20 498 821,00 евро; Степента на физическо и техническо изпълнение на мерките в приоритета е 10 на сто. В процес на изпълнение са 2 мерки.

Общият процент на физическо и техническо изпълнение на мерките по приоритети в НРПД 2014-2020 г. към м. декември 2020 г. е 48 на сто. От планираните 110 мерки по петте приоритета, при актуализацията на НРПД (към м. юни 2019 г.), в процес на изпълнение са 54 мерки. Мярка „М 25 – Развитие на управленски подход за защитените зони от НАТУРА 2000” е с приключено изпълнение.

Изплатени средства по приоритети на НРПД 2014-2020 г. към края на 2020 г.⁴⁰

Приоритети на НРПД 2014-2020 г.	Изплатени средства към края на 2020 г. (в евро)	Относителен дял от общия бюджет на НРПД
Приоритет 1: Управленско планиране на защитените зони от мрежата НАТУРА 2000	20 029 154,29	1,26%
Приоритет 2: Устойчиво управление на защитените зони от мрежата НАТУРА 2000	144 665 326,31	9,13%
Приоритет 3: Устойчиво използване на екосистемните услуги за оптимални обществени ползи, както и други фактори за социално-икономическото развитие на регионите	994 399 208,24	62,75%

³⁸ <https://eea.government.bg/bg/soer/2020>

³⁹ Одитно доказателство № 1

⁴⁰ По данни предоставени от УО на програмите включени в НРПД 2014-2020 г. и анализи на НСУИ на НРПД на база информация в информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България 2020, информационната система на ЕК за програма Life, информация предоставена от ПУДООС.

Приоритет 4: Изграждане, развитие и поддържане на споделена визия за екологичната мрежа НАТУРА 2000 в България	4 572 630,61	0,29%
Приоритет 5: Техническа помощ	0,00	0,00
Общо за НРПД:	1 163 666 319,45	73,43%

Източник: МОСВ

Подпрепоръка 9.2 е изпълнена.

Препоръка 9 е изпълнена.

II. При осъществения контрол за изпълнението на препоръките към министъра на земеделието и храните се установи:

По препоръка 1. При програмиране на средствата за подпомагане по втори стълб от Общата селскостопанска политика за програмния период 2021 – 2027 г. да се съобразят необходимите средства за изпълнение на заложените приоритетни мерки от НРПД с източник на финансиране от държавния бюджет, както и да се осигури проследимост и отчетност на разходите за управлението на мрежата НАТУРА 2000.

Препоръката е във връзка с констатацията по част „Констатации и оценки“, раздел II, т. 3 от одитния доклад, че:

„Източниците за финансиране на мрежата НАТУРА 2000, предвидени в НРПД, включват европейско и национално финансиране. Водещите оперативни програми, които включват финансиране на дейности, по отношение на мрежата НАТУРА 2000 са ОПОС 2014-2020 г. и ПРСР 2014-2020 г. В Националната рамка за приоритетни действия по НАТУРА 2000 е предвидено 33 мерки да се финансират по ОПОС 2014-2020 г. и 34 мерки - по ПРСР 2014-2020 г.

Една от трите цели на ПРСР 2014-2020 г. е „Опазване на екосистемите и устойчиво управление, използване на природните ресурси в земеделието, горското стопанство и хранителната промишленост, предотвратяване на климатичните промени и приспособяване към тях“ и има отношение към управлението на НАТУРА 2000. Мярка 12 „Плащания по НАТУРА 2000“ и Рамковата директива за водите“ от ПРСР 2014-2020 подкрепя изпълнението на мерките от НРПД. В описанието на мярка 02 „Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство“ от ПРСР 2014-2020 г., отнасяща се до мрежата НАТУРА 2000, няма данни за връзка с НРПД. Четири мерки от заложените 34 мерки в НРПД не може да се реализират с ПРСР 2014-2020 г. Останалите 30 мерки, заложен в НРПД се реализират чрез изпълнението на две мерки и 21 подмерки от ПРСР 2014-2020.

С Програмата за морско дело и рибарство (ПМДР) 2014-2020 е предвидено да се финансират 13 мерки по четири приоритета. С единадесет мерки от ПМДР 2014-2020 г. се финансират 12 мерки от НРПД.

Мерките, които не попадат в обхвата на нито една оперативна програма са предвидени за финансиране от държавния бюджет. За периода 2014-2020 г. в НРПД от държавния бюджет е заложено да се финансират общо девет мерки. Финансирането от държавния бюджет на пет мерки от НРПД се обвързва с бюджета на МОСВ, бюджета на МЗХГ⁴¹ и бюджета на Министерството на туризма без конкретни данни към коя област на политика и бюджетна програма се отнасят. Средствата за управлението на мрежата НАТУРА 2000 в МЗХГ се отчитат в рамките на повече от една бюджетни програми в

⁴¹ Към периода на изпълнение на одита Министерството на земеделието и храните съществува като Министерството на земеделието, храните и горите

програмния бюджет на МЗХГ, поради което точният размер на финансовите средства за управлението на мрежата НАТУРА 2000 не се отчита и проследява. В рамките на бюджетните програми с отношение към мрежата НАТУРА 2000 няма яснота за размера на планираните и отчетени разходи, което създава риск за неосигуряване на финансови средства за осъществяване на дейности, свързани с мрежата. Липсата на ясна обвързаност между предвидените мерки в Националната приоритетна рамка за действие за НАТУРА 2000 и тяхното финансиране затруднява адекватната оценка на тяхното ресурсно-ефективно изпълнение и прозрачното им отчитане.“

При извършване на първата проверка⁴² за изпълнение на препоръките, на основание чл. 50, ал. 1 от Закона за Сметната палата, във връзка с т. 7 от Решение № 471 от 11.12.2019 г. на Сметната палата и издадена Заповед ПК-03-01-013 от 28.07.2021 г. на заместник-председател на Сметната палата е установено, че от министъра на земеделието и храните са предприети действия за включване на интервенции, насочени към специфични цели, свързани с околната среда и климата, за финансиране чрез ПРСР 2021-2027 г., като към месец август 2021 г. все още тече преговорния процес по предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за установяване на правилата за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на Общата селскостопанска политика (ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на ЕП и на Съвета и Регламент (ЕС) № 1307/2013 на ЕП и на Съвета. В предложението за Регламент изрично е посочено, че интервенциите в областта на развитието на селските райони включват и плащания, свързани със задължения в сферата на околната среда, климата и управлението, които държавите членки следва да подпомагат в рамките на своите територии в съответствие със специфичните си национални, регионални или местни потребности. Държавите-членки следва да предоставят плащания на земеделски стопани и други лица, стопанисващи земи, които доброволно поемат задължения в областта на управлението, които допринасят за защитата и подобряването на околната среда, включително качеството и количеството на водата, качеството на въздуха, почвите, биологичното разнообразие и екосистемните услуги, включително доброволните задължения по НАТУРА 2000 и подпомагането на генетичното разнообразие. Тези плащания трябва да са съобразени със специфичните цели заложи в чл. 6, т. 1, буква „е“ за „допринасяне за защита на биологичното разнообразие, подобряване на екосистемните услуги и опазване на местообитанията и ландшафта“ и да бъдат съобразени предвид националните планове, произтичащи от европейските законодателни инструменти. От МЗХ се посочва, че дейностите и индикаторите на НРПД 2021-2027, които могат да бъдат финансирани посредством Стълб II на ОСП ще бъдат включени в Стратегическият план за ОСП в периода 2021-2027 г.

В проекта на Интервенционната стратегия, обсъждан на 8-мо заседание на Тематичната работна група за разработване на Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони, три от специфичните цели са пряко свързани с целите за околната среда и изменението на климата. Отбелязва се, че допълнителен ефект по отношение на постигането на специфични цели № 4, 5 и 6 ще се постигне чрез представяне на обучения и съветнически услуги, насочени към повишаване на знанията за смекчаване на последиците от изменението на климата и за адаптация към него, както и за устойчивата енергия; Повишаване на знанията за устойчиво управление на природните ресурси (води, почви, въздух) и добри практики в земеделието по отношение на природните ресурси и дейности и практики, допринасящи за опазване на околната среда и биологичното разнообразие. Интервенции, свързани с околната среда и климата, са

⁴² https://www.bulnao.government.bg/media/documents/PK-Natura_2000_1021.pdf

заложен и в изпълнение на други специфични цели, например специфична цел 1: Подпомагане на достатъчно надеждни земеделски доходи и устойчивост с цел подобряване на продоволствената сигурност („Възстановяването на земеделски потенциал след природни бедствия или катастрофични събития и инвестиции в подходящи превантивни действия“, съгласно чл. 64, б. „г“).

Подготовката на стратегическите документи по Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА) и ЕЗФРСР за програмният период 2021-2027 г. се извършва при обмен на информация с компетентната институция за подготовка и изпълнение на НПРД за НАТУРА 2000 за периода 2021–2027 г. - Дирекция НСЗП в МОСВ, в това число и провеждане на работни срещи в рамките на тематичните групи.

Средствата по оперативната програма на ЕФМДР следва да осигуряват постигане на специфичните цели относно: 1) опазване и възстановяване на водното биологично разнообразие и на водните екосистеми и приоритети; 2) опазване и възстановяване на водното биологично разнообразие и подобряване на екосистемите, свързани с аквакултури, и насърчаване на аквакултури с ефективно използване на ресурсите. Дейности от НПРД 2021-2027, които са допустими за изпълнение по реда на Регламент 2021/1139 на ЕП и на Съвета от 7 юли 2021 г. за създаване на ЕФМДРА и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1004, след извършено обществено обсъждане синергичните мерки са включени в проекта на Програмата за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027 (ПМДРА). В таблицата със структурата на ПМДРА 2021-2027 са включени мерки за: възстановяване на екологичната приемственост на реките; възстановяване на застрашени видове в морски и вътрешни води; извличане и правилно изхвърляне на морски отпадъци; специфични инвестиции за подобряване на водните местообитания и биологичното разнообразие; управление и мониторинг на зоните по НАТУРА 2000 (меки операции); инвестиции във възстановяване на зоните от НАТУРА 2000; събиране и разпространение на данни; намаляване на потреблението на енергия и енергийна ефективност, и за системи за възобновяема енергия; повишаване на осведомеността; комуникация с широката общественост, изграждане на капацитет.

В предложението за Многогодишната финансова рамка на ЕК за периода 2021-2027 е заложено изискване, поне 35 на сто от общия принос от ЕЗФРСР за Стратегическия план по ОСП да бъде запазен за интервенции, насочени към специфични цели, свързани с околната среда и климата.

От Министерство на земеделието и храните не са представени документи, доказващи предприемането на действия за изпълнение на дадените препоръки с окончателен одитен доклад № 0300101818, извън тази, чието изпълнение е установено при извършване на първата проверка за изпълнение на препоръките през месец август 2021 г.⁴³

Препоръка 1 е в процес на изпълнение.

⁴³ Одитно доказателство № 5

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

При осъщественят контрол за изпълнение на препоръките, чрез повторна проверка по окончателен одитен доклад № 0300101818 за извършен одит: „Ефективност на управлението на мрежата НАТУРА 2000 с цел защита на околната среда и местното население в зоните от мрежата“, за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2018 г. се установи, че са предприети мерки за изпълнението на дадените препоръки.

При извършената повторна проверка се установява, че от оценените като частично изпълнени и в процес на изпълнение (7) седем препоръки, (2) две от които с общо (3) три подпрепоръки, дадени на министъра на околната среда и водите, са изпълнени (4) четири препоръки, от които (2) двете, съдържащи (3) три подпрепоръки. Три препоръки са в процес на изпълнение.

Препоръката оценена в процес на изпълнение, дадена на министъра на земеделието, при повторната проверка отново е оценена в процес на изпълнение.

В хода на повторната проверка са събрани 5 одитни доказателства.

Докладът за резултатите от проверката за изпълнението на препоръките е изготвен при спазване на Рамката за професионални становища, издадена от Комитета за професионални стандарти на Международната организация на върховните одитни институции – ИНТОСАЙ и Наръчника за прилагане на международно признатите одитни стандарти и одитната дейност на Сметната палата.

Докладът за резултатите от проверката за изпълнение на препоръките е приет на основание чл. 50, ал. 1 от Закона за Сметната палата с Решение № 538 на Сметната палата от 07.12.2023 г.

ОПИС НА ДОКАЗАТЕЛСТВОТА

№	Доказателства	Брой листа
1.	<p>1. Писмо от МОСВ с изх. № 50-00-7/21.10.2022 г., относно предоставяне на информация за предприетите действия за изпълнение на препоръките, с осем приложения:</p> <p>1.1. Писмо от Европейската комисия – Главна дирекция „Околен свят“ с реф. (2022)609803 – 26.01.2022, относно актуализираната актуализираната Национална рамка за приоритетни действия (PAF) на България за НАТУРА 2000 за периода на Многогодишната финансова рамка 2021-2027 г.</p> <p>1.2. План сметка – разходи за управление на мрежата НАТУРА 2000 за 2021 г.</p> <p>1.3. Извлечение от Протокол № 46 от заседание на Министерски съвет от 01.09.2021 г. за приемане на доклада, относно необходимостта от приоритетно обсъждане и приемане от 46-ото Народно събрание на ЗИД на ЗБР.</p> <p>1.4. Извлечение от Протокол № 53 от заседание на Министерски съвет от 20.10.2021 г. за приемане на доклада, относно необходимостта от приоритетно обсъждане и приемане от 47-ото Народно събрание на ЗИД на ЗБР.</p> <p>1.5. Система за мониторинг, докладване и актуализация на Национална рамка за приоритетни действия (НРПД) 2021-2027 г.</p> <p>1.6. Споразумение от 02.06.2022 г. между МОСВ и ИБЕИ – БАН, с предмет – научна консултация с ангажимент за актуализиране и допълване текста на проект на Стратегия за биологичното разнообразие на Република България;</p> <p>1.7. Становище от 05.07.2022 г. по екологична оценка № 3-2/2022 г. от МОСВ за съгласуване на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. по Вариант VI.</p> <p>1.8. Заповед на министъра на околната среда и водите № РД-590 от 05.07.2022 г. за одобряване на Национална рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 на България за програмен период 2021-2027 г. и Система за мониторинг, докладване и актуализация към нея.</p>	5 + електронен носител
2.	<p>Писмо, получено по електронната поща на 28.10.2022 г. от МОСВ, относно предоставяне на допълнителна информация:</p> <p>2.1. Вътрешни правила за работата на служителите в Дирекция „Национална служба на защита на природата“.</p> <p>2.2. Договор Д-30-5 от 14.01.2020 г.</p> <p>2.3. Годишен доклад за напредъка по изпълнение на НРПД за 2021 г.</p> <p>2.4. Писмо от МФ - № БЮ 3 ОТ 05.07.2021 г.</p> <p>2.5. РМС № 830 от 26.10.2022 г.</p> <p>2.6. Система за мониторинг, контрол, допълване и актуализиране на НРПД.</p>	Електронен носител
3.	<p>Писмо, получено по електронната поща на 27.10.2022 г., относно предоставяне на информация за напредъка на изпълнението на НРПД от МОСВ до ИАОС.</p>	Електронен носител
4.	<p>Писмо, получено по електронната поща от МОСВ на 27.10.2022 г., относно изискване на информация от Управляващите органи на програмите, включени като финансиращи мерки от НРПД, с едно приложение:</p> <p>- писма от МОСВ до Управляващите органи на програмите от програмен период 2014 - 2020 г.</p>	Електронен носител
5.	<p>Писмо с вх. № 04-09-12 от 25.10.2022 г. от заместник министъра на земеделието, относно предоставяне на информация за степента на изпълнение на дадената препоръка.</p>	2